

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

Sessio XLI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

ANNO CHRISTI 1417. habiles esse declarat , ceteris eiusdem Concilii decretis semper saluis, supplens omnes defectus (si qui forsan interuenerint) in præmissis , apostolicis etiam & generalibus Conciliis editis , & aliis constitutionibus non obstantibus quibuscumque. Quibus decretis sic lectis , dominus Ioannes episcopus Ostiensis cardinalis huiusmodi sessionis præsidens , ipsius Synodi nomine respondit , Placet.

Super quibus omnibus & singulis præmissis & eorum quolibet magister Henricus de Piro promotor & procurator prædictus , nomine quo supra , sibi a protonotariis , notariis & scribis ipsius sanctæ Synodi ad futuram rei memoriam , vnum vel plura , ac tot quot fuerint necessaria fieri petiit , publicum seu publica , instrumentum seu instrumenta . Præsentibus reuerendissimis in Christo patribus sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalibus , Ostiensi , Laudensi , de Vrsinis , Bononiensi , Hispano , episcopis ; Venetiarum , Aquileiensi , Senensi , Placentino , Veronensi , Tricaricensi , Pisano , sancti Marci , de Chalanco , Rhemensi , de Fuxo , presbyteris ; de Flisco , de Branckasiis , de Columna & de Comitibus diaconis cardinalibus ; ac illustri principe domino Friderico marchione Brandenburgensi , sancti Romani imperii archicamerario , ac magnificis & generosis dominis Bertholdo de Vrsinis , Ludouico de Otingen , & Euthero de Rauaretzburg , comitibus , aliisque regum , principum , prælatorum , nobilium , communitatum , universitatum , studiorum & collegiorum ambasiatoribus , aliisque Christi fidelibus in multitudine copiosa .

SESSIO XLI.

DIE Lunæ octaua mensis Nouembris , anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo decimoepitimo , indictione decima , fuit tenta sessio generalis in maiori ecclesia Constantiensi . Pro cuius sessionis introductione reuerendissimus pater dominus Guillermus tituli sancti Marci sanctæ Romanæ ecclesiæ presbyter cardinalis , Missam de Spiritu sancto , serenissimo principe domino Sigismundo Romanorum rege cum insigniis regalibus interueniente , deuote celebrauit . Et Missa finita , dominus Jacobus episcopus Laudensis solennem fecit sermonem ad Synodum , assumens pro themate , *Eligite meliorem* . Reue-

4. Reg. 10.
Eccc iii

rendissimus vero pater dominus Ioannes episcopus Ostiensis, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis, huic sessioni præsedidit. Litanis igitur lectis, aliisque in sessionibus legi solitis, cum euangelio secundum Ioannem, *Si diligitis me, mandata mea seruate*: dominus Petrus de Lomburga licentiatus in decretis, stans in ambone solito, quamdam constitutionem felicis recordationis Clementis papæ sexti, & alia quæ sequuntur, legit huiusmodi sub tenore.

Constitutio Clementis papæ sexti super modo & forma tenendis super virtualibus cardinalium in conclavi existentium.

Clemens episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Licet in constitutione a felicis recordationis Gregorio papa decimo prædecessore nostro super electione Romani pontificis edita in Concilio Lugdunensi, inter cetera caueatur expresse, quod si eudem pontificem in ciuitate, in qua cum sua curia residet, diem claudere contingat extreum, cardinales in palatio, in quo idem pontifex habitabat, omnes conueniant, & in eo singuli singulis tantummodo, nisi illi quibus ex patenti necessitate duo permittuntur haberi, contenti seruentibus clericis vel laicis (prout elegerint) vnum conclave, nullo intermedio pariete vel alio velamine, inhabitent in communione: & quod diebus certis, non facta prouisione de pastore, decursis, panis, vinum & aqua tantum eisdem cardinalibus, donec subsequetur prouisio, ministretur: quia tamen, sicut frequenti multorum assertione & in cardinalatu constitutorum percepimus, nonnulli ex cardinalibus in obseruatione constitutionis ipsius grauati alias nimirum extiterunt, multi quoque ex ipsis duos in conclavi praedito habuerunt seruentes, non absque scrupulo conscientiae propter ambiguitatem dictorum verborum, videlicet, Quibus ex patenti necessitate duo permittuntur haberi, in dicta constitutione (vt præmititur) contentorum, nos prouidere super his cupientes, ex his & certis aliis causis rationabilibus, quæ nostrum ad id animum induxerunt, rigorem constitutionis ipsius, & etiam ad fratrum nostrorum supplicationem, in his prouidimus temperandum, auctoritate apostolica statuentes, quod cardinales postquam con-

clave huiusmodi, seu clausuram pro dicta celebranda electione intrauerint, singuli duos seruientes tantum clericos vel laicos, prout duxerint eligendos, ac etiam singulis praeter panem, vinum & aquam in prandio & in coena dumtaxat vnum ferculum seu missum carnium vnius speciei tantummodo, aut piscium seu ouorum, cum uno potagio de piscibus vel carnibus principaliter non confectis & decentibus falsamentis habere valeant ultra carnes salitas, & herbas crudas, ac caseum, fructus siue electuaria, ex quibus tamen nullum specialiter ferculum conficiatur, nisi ad condimentum fieret, vel saporem. Nullus vero eorum de alterius ferculo vesci possit. Liceat etiam eis ex decencia honestatis habere in clausura huiusmodi, cum in lectis causa quiescendi vel dormiendo esse voluerint dumtaxat, intermedia seu velamina simplicium tantummodo cortinarum, praedictis & felicis recordationis Clementis papae V. praedecessoris nostri & aliis constitutionibus apostolicis contrariis, quibus per hoc in aliis derogare nolumus, non obstantibus quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae constitutionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Auenione octauo Idus Decembris, pontificatus nostri anno decimo.

Deinde idem dominus Petrus in eodem loco existens de simili mandato capitula, quæ cardinales & alii electores Romani pontificis infra scripta obseruare, & custodes conclave iurare facere obseruari tenentur, alta & intelligibili voce perlegit.

*CAPITVLA IVRANDA PER ELECTORES
Romani pontificis, & custodes conclavis.*

ISTA sunt, quæ cardinales & alii electores Romani pontificis in Concilio generali Constantiensi obseruare, & custodes iurare & facere obseruari tenentur, & ad quæ non ultra compelli possint per custodes conclavis.

Primo, quod infra decem dies a die iam lati per Concilium decreti intrent conclave, videlicet hodie Lunæ octaua mensis Nouembris infra occastum solis.